

nije ni moguće zahvatiti jednom bilješkom u rubrici recenzija i prikaza; samo toliko ga objavljujemo, da ipet pokažemo gdje nam je snaga. To je naša klasična »moderna« ili neoskolastika.

U tome 2. svesku teodiceje zauzima Descoqs kritički stav prema tradicionalnim »argumentima« (eminetiae, ideologicum, ex desiderio beatitudinis). Dominantne francuske struje — Blondel, le Roy, Bergson — prikazane su u svijetlu, koje će odstraniti i gdje koje zablude na našoj strani. Opravdanje spoznatljivosti, kao i deduktivna analiza Božje biti, daju djelu najveće konstruktivno značenje. Na kraju su aktuelne znanstvene nadopune k prvom svesku. Ta bi knjiga imala služiti glavnom direktivom za jednu hrvatsku teodiceju.

Malo imade knjiga, kao što je ova od Descoqsa, kod kojih postaje skoro neugodna dužnost oglašivati ih sa nekoliko redaka; jer upozoravati samo na neke momente, značilo bi ostavljati praznine tamo gdje je riznica filozofskog znanja. Stranica za stranicom otvara nove i pune vidike na putove duha u traženju i nalaženju istine o Bogu. Svaki detalj znači dragocjenost u toj riznici, napr. studije o blondelizmu, Bergsonu, kršćanskoj filozofiji itd. Filozofijska biblioteka koja te knjige nema, ima veliku prazninu. **Z.**

Manser O. P., Das Wesen des Thomismus, 2. izd. 1935. (Freiburg, Schweiz).

Iz istog razloga, kao kod Descoqsa, upozorujem i na ovo magistralno djelo: neka bi naša nadolazeća radna generacija nadovezala na najviše uzore u današnjoj skolastici. Kako je ona, nažalost, nepoznata onima koji o njoj pišu, stojeći izvan nje! A još bi žalosnije bilo, da oni koji »stoje u njoj« ne poznaju njezine klasične predstavnike, bez kojih se ni kod nas ne može pomišljati na novu Teodiceju ili Uvod u filozofiju ili Historiju filozofije.

Prvo izdanje (1932.) bilo je obasuto priznanjima. Ovo 2. izdanje znatno je prošireno. Kamo sreće da dočekamo i 3. izdanje sa proširenjem u pravcu noetike, psihologije i etike (sa filozofijom religije). Time ne bi narušena bila centralna ideja knjige: sistem tomizma na osnovu akta — potencije. Kako je dragocjeno sve što Manser kaže, ne bi suvišno bilo upotpuniti gdje god i dosadani tekst (napr. kad se na str. 300 u noti samo tangira Geysерово najnovije shvaćanje o kauzalnom principu; ili na str. 312. gdje M. ne priznaje neke dokaze za egzistenciju Božju; ili na str. 315—316 glede series infinita kod motus-argumenta). — Divnom jasnoćom i savrešnom točnošću (dakle klasično) progovara svakim retkom historičar i sistematičar, u ovoj historijski dokumentiranoj sintezi tomizma. **Z.**

Essai d' une Somme catholique contre les Sans — Dieu, 1937. Paris, éd. Spes.

U redakciji Ivana Kologrivofa imamo drugo izdanje toga priručnika. U njemu je »suma« glavnih pitanja, oko kojih se koncentrira navala suvremenog bezbožnog prozelitizma. Zamišljen je taj priručnik kao brana »Protoreligijskom priručniku« (izd. 1933.), što ga je objavila Unija borbenih bezbožnika. Zadaća je tome sovjetskom priručniku; da svoje borbe